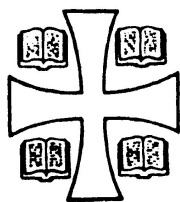

TREDJE SÖNDAGEN I ADVENT

TERTIA ADVENTUS

Evangelium: Matt. 11:1-10. Predikan av Asbjörn Hjorthaug (ELBK)

HERRENS VEGRYDDER

Vi har i dag 3. advent. Det er kort tid igjen til jul. Å rydde veg for Herren er å åpne vårt sinn og vårt blikk mot det som skal komme og forberede oss på å feire Frelserens fødselsdag. Advent er botstid.

Å være rett forberedt er å ha et klart blikk på hvem vi er. Ser vi oss selv i lys av loven er vi for Gud en som har syndet i ord og tanker og kjenner den onde lyst i vårt hjerte. Loven viser oss klart hva vi ikke makter. Loven viser oss at vi kommer til kort. Loven avslører oss og gjør det klart for oss at vi trenger en frelser. Ser vi oss selv i lyset av evangeliet så er vi for Gud rene og rettferdige i Jesus Kristus. Ved troen på ham har jeg alt jeg trenger for liv og salighet. Det er dette vi kaller nåden. Loven setter oss i stand til å se Kristus klart. Den åpner våre øyne for at det er vår frelser vi skal feire i julen som kommer. Han som ble menneske for min skyld. Han som levde et hellig liv i mitt sted. Han som døde og betalt min skyld slik at jeg gikk fri. Dette er advent tidens fremste mål at du og jeg skal forstå loven og evangeliet rett slik at vi er godt forberedt på å feire jul.

I dages tekster er det døperen Johannes hadde som oppgave å rydde veg for Herren. Johannes forkynte loven og dommen, men han forkynte også evangeliet og døyte folk til syndenes forlatelse.

Døperen Johannes sitter i fengsel. Han har akkurat sendt disiplene sine til Jesus med spørsmålet: *«Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen?»* Matt 11,3 Er du Jesus den Messias som vi venter på, eller skal vi vente på en annen? Johannes sine disipler var ikke faste i sin tro, nå vil Johannes at de skal få et møte med Jesus og høre fra ham selv hvem han er. Jesus svarer ved å vise til det som skjer rundt han: *«Blinde ser, og lamme går, spedalske renses, og døve hører, døde står opp, og evangeliet forkynnes for fattige. Og salig er den som ikke faller fra på grunn av meg.»* Matt 11,5f. Jesus er den som profetene varslet om.

Så går Jesus over til å si litt om Johannes. Han spør folket om de gikk ut i ødemarken for å se et siv svaie med vinden, en person som snakker folk etter øret og innretter seg hele tiden etter flertallet? Det er slik vi hører i dag. Bibelen er ikke normen, men folkets røst, meningsmålinger og det til enhver tid aktive flertall bestemmer hvordan Bibelen skal forstås. Kom dere for å se en mann i fine, kongelige klær? Kom dere for å se en profet? Jesus svarer selv på sine spørsmål. Johannes var mer enn en profet. *«Det er om ham det står skrevet: Se, jeg sender min budbærer foran deg, han skal rydde veien for deg, profet»* Matt 11,10. Johannes var en døråpner for Jesus, en vegrydder og en Herrens budbærer om at Messias var kommet. Jesus gir Johannes en attest: *«Sannelig, jeg sier dere: Blant dem som er født av kvinner, har det ikke stått fram noen større enn døperen Johannes. Men den minste i himmelriket er større enn han.»* Hvordan skal dette forstås? Jesus sier rett ut at blant de som er født er døperen Johannes den største. Han var veirydderen. I frelseshistorien var han større en alle de andre profetene i det gamle testamentet. Alle profetene hadde forutsagt hva som skulle skje og de så Messias i det fjerne som skulle komme. Men døperen Johannes hadde med sin egen finger pekt på Jesus og sagt: *«Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd!»* Job 1,29. Mens de andre profetene varslet om det som skulle skje, så stod Johannes midt opp idet og kunne si om Jesus: *«Men midt iblant dere står en dere ikke kjenner.»* Job 1,26. Johannes døyte Jesus i Jordan og han hørte Jesu røst og ikke minst Faderens stemme fra himmelen. Døperen Johannes var den største. Jesus bekrefter det ved å si *«Sannelig, jeg sier dere»*. Sakarias sier i sin lovsang om Johannes: *«Og du, barn, skal kalles Den Høyestes profet, for du skal gå fram foran Herren og rydde vei for ham og lære hans folk å kjenne frelsen, at deres synder blir tilgitt.»* Luk 1,76f, Men likevel enn så stor han var, så sier Jesus om døperen Johannes at *«den minste i himmelriket er større enn han.»* Hva mener Frelseren med «den minste»? Her har det vært mange forsøk på tolkninger. Men en klassisk forståelse er at «den minste» er Jesus selv. Johannes sa: *«Jeg døyter dere med vann. Men det kommer én som er sterkere enn jeg. Jeg er ikke engang verdig til å løse sandalremmen hans. Han skal døyte dere med Hellig Ånd og ild.»* Luk 3,16. Men Jesus døyte Jesus. Peter lot Jesus til slutt vaske sine føtter. Jesus er vår tjener som har fornedret seg så dypt som ingen andre. Han gav avkall på alt og ofret seg for oss i døden på korset. Han gjorde seg til «den minste», men han ble opphøyet og står i dag ved Faderens høyre hånd med alle fullmakter. Et annet perspektiv er at døperen Johannes står ved terskelen til det nye Guds rike. Han er den siste i forberedelsestiden fra syndefallet og fram til at Jesus kom til jord og står og viser vei inn i den nye pakt, det nye lovede land, Guds rike. Hans oppgave er fra Gud. Hans forkynnelse og hans

dåp har som mål å gi syndere evangeliet slik at de kan bli en del av Guds rike. I Guds rike opphøyes tollere og syndere til Guds barn. Her er det riket der du og jeg får leve i troen på Jesus Kristus. Her har vi alt for tid og evighet. Lukas beskriver det slik: *«Blant dem som er født av kvinner, er ingen større enn Johannes. Men selv den minste i Guds rike er større enn han. Hele folket hørte på Johannes, også tollerne, og de gav Gud rett og lot seg døpe av Johannes.»* Luk 7,28-29. Tollere og syndere, de mest foraktede og minste i folks øyne, var rene og rettferdige og hellige. Dette skjedde gjennom det evangelium døperen Johannes formidlet i ord og sakrament.

Men folkets åndelige ledere, fariseerne og de skriftlærde stod utenfor. De foraktet døperen Johannes sitt budskap. De ville med makt tilrane seg Guds rike. De fikk korsfestet Jesus Kristus. De forfulgte apostlene og de kristne. *«Fra døperen Johannes' dager og like til nå trenger himmelriket seg fram, og de som trenger på, river det til seg.»* Her er betydningen at de øver vold mot himmelriket. Enhver som går på egenrettferdighetens vei trækker på Jesu verk for oss og utøver vold på Guds rike. De har ikke behov for noen frelser. Verset kan også være en hentydning til alle de som står sannheten i mot. . Det naturlige menneske reagerer alltid når vi hevder Skriften alene, nåden alene og troen alene. Johannes selv fikk merke dette hatet. Han ble satt i fengsel og ble drept fordi han var tro mot Guds ord. *«Og lyset skinner i mørket, men mørket tok ikke imot det.»* Job 1,5. Men ordet viser også til at enhver som skal inn i Guds rike ikke kan sove seg inn. Det er med alvor og med stor smerte en må oppgi alt sitt eget. Loven dører. En må erkjenne at i meg bor det intet godt. Jeg er helt avhengig av Jesus Kristus. Det vil jeg ofre alt for å beholde. Jesus har flere lignelser om dette som for eksempel perlen jeg ofrer alt for å få tak i. Kjemp står det slik at ingen skal ta fra deg din krone. Troens strid er en realitet. Vi merker det daglig i en liten kirke. Det å være tro mot skrift og bekjennelse koster. *«Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himmelriket er deres.»* Matt 5,10. På første pinsedagen er det flere tusen som spør Peter: Hva skal vi gjøre? Peter svarte: *«Vend om og la dere døpe i Jesu Kristi navn, hver og en av dere, så dere får tilgivelse for syndene, og dere skal få Den Hellige Ånds gave.»* Slik har vi flere vitnesbyrd om folk som trengte seg på: synderinnen som kaster seg ned ved Jesu føtter, Sakkeus i treet, den syke som ble firt ned gjennom taket, røveren på korset og alle de som kom til Johannes ved Jordans elvebredd. Mennesker som eier troen på Jesus Kristus må høre evangeliet igjen og igjen for å overleve.

«Og om dere vil ta imot det: Han er den Elia som skulle komme. Den som har ører, hør!»

Jesus sammenligner her døperen Johannes med profeten Elia. De hadde mange fellestrekk. De var kledd på samme måte og hadde oppdraget med å forkynne til omvendelse. Mange trodde at Johannes var Elia som var vendt tilbake. Når Johannes stod fram så var det ikke sine egne ord og betraktninger han kom med. Ofte hører vi predikanter eller andre kristne personligheter bli intervjuet og at de svarer: *jeg oppfatter det slik og slik, for meg er det rett slik og slik, jeg vil hevde att...*

Men en kristen skal svare som profetene: *Så sier Herren*. Vi har det nedskrevet i Bibelen. Derfor skal vi med styrke hevde at: "Guds ord sier" eller "Så sier Herren". Johannes storhet ligger i dette at han ikke forkynte sine egne oppfatninger, men la ut Guds eget ord slik han hadde det fra profetene. Det Johannes forkynte var det som loven og profetene hadde forutsagt. Johannes var oppfyllelsen av profetordet i Mal 4,5: *Se, jeg sender profeten Elia til dere før Herrens dag kommer, den store og skremmende. Mal. 4,5* Johannes setter punktum for den gamle pakt med alle dens ordninger. Den gamle pakt har med sine ordninger forberedt Kristi komme. Nå har Kristus kommet til jord dermed opphører den gamle pakt. Nå har Jesus en gang for alle ofret seg selv for alle menneskers synder. Nå gjelder Kristi rettferdighet for hver og en som tror. Hør, dette er Guds ord.

Til slutt vender Jesus til de som ikke vil høre og gi akt på hans ord. Han beskriver barn som aldri blir fornøyd. *«Men denne slekt, hva skal jeg sammenligne den med? Den ligner barn som sitter på torget og roper til hverandre: Vi spilte på fløyte for dere, men dere ville ikke danse. Vi sang sørgesanger, men dere ville ikke klage»* Når Israels folk levde i den gamle pakt, da ble det ofte for tungt og ufritt. De ville ha frihet og dyrket fremmede guder. Mange klaget på åket som var pålagt de av fariseerne og de skriftlærde. Men nå når Kristus kommer med det frie evangelium der alt er gratis, da svarer de: *Dette er en hard tale - hvem kan høre på den*". Jesus gråter over Jerusalem. Han kom og ville ta seg av de som var trellbundet, men de ville ikke. Slik er det naturlige menneske. Forkynnes loven i all sin enkelhet og klarhet, så er den for streng. Den passer ikke det moderne menneskes verden med individuell frihet på alle kanter. Forkynnes evangeliet fritt så reagerer det naturlige menneske med at dette er altfor enkelt. Evangeliet har ikke plass til min egen vilje og mine gjerninger. Jeg må få alt av Gud. Selv har jeg ingen ting annet enn synd. Evangeliet er fullstendig gratis.

«For Johannes kom; han verken spiste eller drakk, og folk sier: Han er besatt. Menneskesonnen kom; han både spiser og drikker, og de sier: Se, for en storeter og vindrikker, venn med tollere og syndere!» Både Johannes og Jesus måtte tåle kritikk, hån og forfølgelse. Johannes verken åt eller drakk. Han beskyldte så for å være besatt. Jesus åt og drakk med tollere og syndere. Han ble også beskyldt for å være besatt, en storeter, vindrikker, synderes og tolleres venn. Slik er en kristens kår i verden. Måtte vi ikke tie stille om sannheten i redselen for å bli gjort narr av eller bli foraktet. Guds rike må stormes. Vi må kjempe for å beholde livets krone.

Vi skal ikke tilpasse oss denne verden. Det er ikke gallup og menneske meninger som skal bestemme hva vi skal

tro, lære og bekjenne. Det skal bare Guds eget ord. Derfor er det viktig for oss å beholde en kirke, en menighet og en gudstjeneste der ordet forkynnes klart slik at mennesker får høre både lov og evangelium til tukt og til trøst, og at vi har en messe der sakramentene brukes jevnlig for å styrke troen.

«Men Visdommen har fått rett, det viser dens gjerninger». I parallellstedet i Luk 7,35 heter det: *«Men Visdommen har fått rett, det bekrefter alle barna hennes.»*. Visdommen, Guds frelsesåpenbaring i Jesus Kristus og gjennom vegrydderen Johannes er bekreftet som den sanne visdom ikke gjennom de mange, men gjennom den lille trofaste flokken som er Guds barn.

Amen.